

Komunikace a management rizik

B. Kotlík, H. Kazmarová (SZÚ Praha)

Tipy na Vánoce: které knihy budou nejžádanější

Ukrajinskou pornomámu vyhostí z Česka

LIDOVÉ NOVINY

ČTVRTEK 22. LISTOPADU 2012

NEZÁVISLÝ DENÍK ZALOŽENÝ 1893

CENA 16 Kč

Kvůli smogu umírá stále více lidí

Alarmující zpráva Státního zdravotního ústavu: loňský rok evidují 6400 předčasných úmrtí

ONDŘEJ STRATILIK

KLADNO/OSTRAVA Penzisté v Kladně-Švermové raději nechodí ven. Stejně jako děti z tamní školky.

Koncentrace pro zdraví nebezpečného prachu v ovzduší v této části středoevropského města věra až trojnásobně překročila povolené limity. Tak silně zamořené je v Česku jediné Ostravsko a Karvinsko. Už několik dní – tak jako každý podzim – jsou zahaleny do šedivé tmy. Depresivní atmosféru úlohohot-

vající inverze nad Českem navíc umocňuje nová data Státního zdravotního ústavu.

Podle zjištění lékařů zemřelo v Česku loni vlivem nebezpečného prachu předčasně zhruba 6400 lidí. Pro srovnání: je to o sto procent úmrtí více než tři roky předtím.

Nová měření navíc zjistila, že malých částic zákeřného prachu je v ovzduší více, než se dosud předpokládalo. „Státní zdravotní ústav proto přepočítal počet předčasně zemřelých. Dřívější počty byly velmi

optimistické.“ vysvětluje Pavel Suta, odborník na ekologická a zdravotní rizika.

Lékaři proto čím dál častěji př-

ominají, že malíčké prachové částice dostávají do srdce a ucpat je. Riziko je navíc každý rok vyšší. Prachu ve vzduchu neustále přibývá. „Stoupá doprava. Navíc se lidé vracejí od dražšího plynu k levným palivům.“ vysvětluje Josef Keder z Českého hydrometeorologického ústavu.

A čísla mu rozhodně dávají za pravdu minimálně v jednom: nej-

větší dostávají lidé, kteří žijí v blízkosti velkých průmyslových podniků.

Keder zároveň podotýká, že před rokem 1989 byla situace zřejmě horší, jenže prach nikoho nezajímá. „Smogový regulační systém byl v té době zaměřen na oxid siřičitý.“ dodává.

Cistota vzduchu dnes řeší nový zákon, jenže třeba podniky podle něj musí výrobu regulovat až po třech smogových dnech.

Pokračování na straně 2

zprávy MZSO, vytrženo z kontextu, nekonzultováno s pracovníky SZÚ, spíše „poplašné“ podání, nepochopení pojmů (evidovaná úmrtí), účelové srovnání s rokem 2008 (v kontextu dlouhodobého sledování nejnižší hodnoty)

Sloupek LN

Zelení, zpátky na zem

DANIEL KAISER

Je listopad, inverze, smog a nejrve Ostravsko a potom i Kladno a další místa v republice chasí špinavý vzduch. Ve Státním zdravotním ústavu dle konce vyššího počtu jeho obětí za loňský rok na šest tisíc mrtvých. Ta statistika vypadá poněkud divoce, ale těžko oddiskovatelný je prudce rostoucí trend vatelejšího smogu. Každý rok, celkem

Pokud k hlášením přičítáme kromě vzduchu patří auta, průmysl a palení tuhých paliv, nastane čas k seriózní debatě: co všechno si kvůli zdravotnímu přetížení odpustit. Jáke moc v krizových dnech regulovat automobilovou dopravu v postřezných městech, do jaké míry v zemi s nejvyšším podílem průmyslu v Evropě umí a v době, kdy se su přimýšlí už zase začít zrušit, mají firmy, aby v případě potřeby atamovaly výrobu. V této roční době nastává čas p-

v roce 2012 například vyšlo

foto: Shutterstock

Jedy v těle: české kuchyně jsou plné toluenu

Doporučujeme | 18. září 2013 7:00 | Lidovky.cz

PRAHA - Stačí přetáhnout přes hlavu igelitový pytlík a několikrát se zhluboka nadechnout – nejlépe ředidla z láhve. Okamžitě se dostaví pocit euforie. Vyradí jen chvilku. Zato následky pravidelného užívání jsou trvalé.

"Toluen nejenže dráždí dýchací cestu a poškozuje ledviny, ovlivňuje také centrální nervovou soustavu," vysvětluje lékař Centra pro životní prostředí a zdraví Miroslav Šuta. Narkomani, kteří toluenu propadli, tak postupně hloupnou. Jejich intelekt upadá, osobnost se rozkládá, až vše vyvrcholí demencí. Jenomže jak se ukazuje, problémy se netýkají jen narkomanů. Pořádné dávky toluenu do těla dostávají i další lidé. Stačí strávit několik hodin denně v uzavřené místnosti.

Zasažené dětské pokoje

Dokládají to měření Státního zdravotního ústavu, která se uskutečnila v příbytcích lidí i ve dvaceti školkách v Ostravě, Brně, Plzni a Hradci Králové. Výsledky byly alarmující: koncentrace toluenu byla podle hygieniků v obyčejných místnostech dokonce čtyřikrát vyšší než venku. Zatímco na čerstvém vzduchu hygienici zjistili hodnoty do 24 mikrogramů látky na metr krychlový, v kuchyních naměřili 5 až 516 mikrogramů toluenu. V dětských pokojích se našlo dokonce 410 mikrogramů toluenu na metr krychlový.

.... A tohle je poměrně častý případ presentace (zneužití) výsledků ...

Soustředíme se i na další text:

„... Dokládají to měření Státního zdravotního ústavu, která se uskutečnila v příbytcích lidí i ve dvaceti školkách v Ostravě, Brně, Plzni a Hradci Králové. Výsledky byly alarmující: koncentrace toluenu byla podle hygieniků v obyčejných místnostech dokonce čtyřikrát vyšší než venku. Zatímco na čerstvém vzduchu hygienici zjistili hodnoty do 24 mikrogramů látky na metr krychlový, v kuchyních naměřili 5 až 516 mikrogramů toluenu. V dětských pokojích se našlo dokonce 410 mikrogramů toluenu na metr krychlový.
... Zákon přitom dovoluje maximálně 300 mikrogramů ...“

I v roce 2013 tento pracovník z Centra pro životní prostředí a zdraví dále vydává svá ZÁSADNÍ vyjádření:

Olomouc – znečištění ovzduší prachem vyčerpalo celoroční dvz.cz/clanek.asp?id=6619748
5. 11. 2013 - 2013, zdroj: Centrum pro životní prostředí a zdraví, rubrika: prostředí. Olomouc/Ptzeň – Míra znečištění ovzduší prachem v Olomouci roce ... Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví a dodal: ...

TZ STUŽE
www.stuz.cz / Home / Tiskové zprávy
Společně stanovisko evropských nevládních organizací k práve probíhající Evropské politiky v oblasti ochrany ovzduší, 08.03.2013, Napsal Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví a dodal: ...

Pod pokličkou: ochrana ovzduší a mění se klima na již ekologický
www.ekologicky.chyba.cz/aktuality/detail/3434
před 6 dny - Miroslav Šuta, odborný konzultant v oblasti ekologických a rizik, 12. 11. 2013 Hodinář (http://www.veronica.cz/?id=38&id=1147) ...

19. 3. 2013 Ostragen aneb Vliv ovzduší na genetiku I
https://www.facebook.com/media/set/?set=a.522212841158032...
3. 2013 Ostragen aneb Vliv ovzduší na genetiku. By Čisté nebe ... Pavel Miroslav Šuta, Lenka Chaloupková and 5 others like this. Vi Ca ... Je mož

Znečištění ovzduší prachem v Přerově už nyní překročilo olomouc idnes.cz/zneisten-ovzdusi-/olomouc-zpravy.aspx?c=...
10. 10. 2013 - Pondělí 11. listopadu 2013 ... "Zákon a evropská směrnice povolují překročit denní limit pro znečištění prachem po ... překročila denní října," uvedl lékař Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví.

Znečištění ovzduší prachem vyčerpalo celoroční kvótu u denikreferendum.cz/16758-zneisten-ovzdusi-prachem-vyčerpalo
04.11.2013 15:53 ... Míra znečištění ovzduší prachem v Olomouci v tomto předsňla legální limit, když byl překročen ... prachem po pětácti dnech k kalendářního roku," uvedl lékař Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví.

Nové zjištěné dopady na zdraví vyžadují přísnější ochranu
www.evaschallerova.com/...who-ke-zneisten-ovzdusi-nove-zjisteni
31. 7. 2013 - Ptzeň, 4. července 2013 – Světová zdravotnická organizace Miroslav ŠUTA z Centra pro životní prostředí a zdraví (8) a dodal: ...

Ovzduší v Brně je horší než na Ústecku, situace se už dlu modernibmo.cz/...Ovzduši-v-Brne-je-horsi-nez-na-Ustecku-situ
15. 10. 2013 - V Brně je v určitých ohledech horší ovzduší než v průměru zamořeném ... 2013 Svatoptukova, Zvonarka, Brno-střed, Lány; 2012 Brn dubna a naposledy Brno-Lány toto úterý," uvedl lékař Miroslav Šuta z ...

Znečištěné ovzduší ohrožuje lidi se slabým srdcem hroz
www.tyden.cz / Zdraví / Zdraví
Již delší dobu je známo, že znečištěné ovzduší má neblahý vliv na naše zejména o se rakoviny plic a ... 10.07.2013 18:42 Původní zpráva ... museli být hospitalizováni pro akutní srdeční nebo dýchací obtíže," uvedl lékař Miroslav Šuta.

Uherské Hradiště vstoupilo do "smogové ligy" – znečištění ovzduší
denik-obce.cz/clanek.asp?id=6617436
19. 10. 2013 - 2013, zdroj: Centrum pro životní prostředí a zdraví, rubrika: Životní prostředí. Uherské Hradiště/Ptzeň – Míra znečištění ovzduší prachem v Uherském Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví a dodal: „Celoroční ...

Miroslav Šuta - Hrdinou může být každý
www.hrdinou.cz / 105 hrdinů
18. 2. 2013 - Ačkoliv Miroslav Šuta vystudoval lékařskou fakultu, nikdy se naplno ... a před úněkem dioxidu do ovzduší, a to do doby, než se podají toto ...

Jan Raszyk v Zvzduch pod lupou
air.nny.cz/author/jan-raszyk/
Datum registrace: 10.2.2013 ... 9.3.2013: V Ostravě měří znečištění ovzduší speciální dotávka ... 9.3.2013: Více k GENATOXu v Mladé Boleslavi ... 19.2.2013 ... Miroslav Šuta, ECONNECT: V Ostravě už dýchají lidé „na dluh“, zamoření ...

Praha už si vyčerpala počet "smogových dní" na celý rok – Regi...
www.ceskaekologie.cz / Domů / Regiony
8. 4. 2013 - 2013 16:15, autor: Irena aktualizováno 8. 4. ... Podle evropské směrnice o ovzduší je povoleno překročit denní limit pro znečištění prachem 35 dnů během roku. ... Miroslav Šuta z sdružení Centrum pro životní prostředí a zdraví.

Průřez 10. z jednání komise životního prostředí Rady ... - Pra...
www.praha3.cz/public/...188315_57127_komise_zivotního_prostředí_p...
23. 7. 2013 - (ukončení 05.08.2013 v 18.00 hod). Místo jednání ... Zlepšení ochrany ovzduší – přednáška na téma „Znečištění ovzduší ve městě a ... Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví ve své přednášce přiblížil devastující ...

Praha již překročila roční limit na znečištění ovzduší lidé - Tis...
zpravy.tiscali.cz/praha-jiz-prekrocila-rocní-limit-na-znečistení-ovzdusi-lid...
8.4.2013 15:22 – Domáci – autor: Jakub Konečný ... měření Českého hydrometeorologického ústavu (CHMÚ) to dnes sdělil Miroslav Šuta z sdružení Centrum ...

Emissní zóny: SRN je rozšiřuje, ČR čeká na schválení Novinky ...
www.ngva.cz/...emission-zony-sm-je-rozsiruje-cr-cka-na-schvaleni-vlady...
14. 1. 2013 - Podle Šuty je problémem znečištění ovzduší zejména prachem věnována velká pozornost ... Klimatické čteny první nizkoemisní zónu vyhlásil v březnu 2013. ... zpracování studie proveditelnosti zóny," dodává Miroslav Šuta.

Host dne: ekolog Miroslav Šuta | Leonardo dnes - Český rozhlas
www.rozhlas.cz/leonardo/...host-dne-ekolog-miroslav-suta-1250365
rubrika: Leonardo dnes28. srpna 2013 v 18:10, Host dne: ekolog Miroslav Šuta. Miroslav Šuta - Foto: Radio Praha. Miroslav ŠutaFoto: ... Inovace kvality ovzduší

TZ: Mostecké už zase dýchají „na dluh“ – letos o 3 měsíce dříve ...
www.koreny.cz/...mosteckane-uz-zase-dychaji-na-dluh-letos-o-3-mesic...
25. 7. 2013 - Most/Ptzeň, 25. července 2013 – Míra znečištění ovzduší prachem v Mostě v ... Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví (3) a dodal: ...

Znečištěné ovzduší smrtelně ohrožuje zdraví - Spofebitel net
www.spofebitel.net/zivotni...z2614-zneisti-ovzd-umrtel-ohrozuje-zdra...
Středa, 09 říjen 2013 10:10 | PDF | Tisk ... Zpráva za hlavní příčinu znečištění ovzduší prachem ve městech označuje automobilovou dopravu. ... Miroslav ŠUTA z Centra pro životní prostředí a zdraví (3) a dodal: V případě znečištění jenným ...

Lékař varuje: prach nás ničí. Most má opět nejšpinavější ovzduší ...
www.denik.cz/...lekar-varuje-prach-nas-nici-most-ma-opet-nejspinaivejsi...
28. 7. 2013 - Most - Znečištění ovzduší prachem letos opět přesáhlo legální kvóty. ... sdělil včera Mosteckému deníku lékař Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví. ... projekt E.ON Energy Globe Award České republiky 2013.

Výběr z monitoringu médií 7. 10. 2013 - Svaz průmyslu a dopravy ...
www.spcr.cz/psali-o-nas...tisku/vyber-z-monitoringu-medii-7-10-2013
7. 10. 2013 - Mezinárodní strojírenský veletrh Brno 2013 – letos už po pětácti letech ... Nová zpráva o vlivu znečištění ovzduší na zdraví opět upozorňuje na ... Všechny byly v Moravskoslezském kraji; komentuje výsledky Miroslav Šuta z ...

Prachové částice a lidské zdraví MUDr. Miroslav Šuta - CEP ...
www.cepta.sk/...0212-3%20Suta-%20PM-%20PM-%20and%20HumanHealth...
Miroslav Šuta odborný konzultant v ... prostředí a zdraví. Bratislava, 12. února 2013 ... interiéru závisí na hladině v zevním ovzduší (cca 60% koncentrace v PM.

Nizkoemisní zóna ovzduší Plzně nelepší, tvrdí radní - Aktuálně.cz
aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/plzensky/clanek.phtml?id=776895
celkově výsledky předčasných voleb 2013 Konečně ... 15.02 | 14.4.2013 ... Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví ale se studii není spokojen.

Šokující zistenie: Prach a sadze v ovzduší nás môžu zabiť | To ...
www.topky.sk/cl/13/1340146/ - Přečtít tuto stránku
12. 2. 2013 - Šokující zistenie: Prach a sadze v ovzduší nás môžu zabiť Miroslav Šuta z Centra pre životní prostředí a zdraví z Českej republiky 12.02.2013 ...

Desítky německých měst dnes zpřisňují ... - Cyklooprava.cz
www.cyklooprava.cz/...novinky-desitky-nemecckych-mest-dnes-zprisň...
1. 1. 2013 - Ptzeň, 1. ledna 2013 – Desítky německých měst od počátku roku ... Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví. (1) ... zákon o ovzduší.

Smog kvůli autům a dlouhým zimě překračuje povolené kvóty ...
www.metro.cz/smog-ke-vluti-autum-a-zime...-co-se-deje.aspx...
8. 4. 2013 - Praha pro letošek vyčerpala zákonem povolený počet dnů, po které smí množství prachu v ovzduší překročit denní limit. ... uvedl Miroslav Šuta z sdružení Centrum pro životní prostředí a zdraví. ... Neděle, 10. listopadu 2013.

Německo zpřisňuje pravidla nizkoemisních zón | Dopravní noviny
www.dnoviny.cz/...nemecko-zprisňuje-pravidla-nizkoemisnich-zon...
... dopravu," uvedl Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví, které sídlí v Plzni. ... Podle Šuty je problémem znečištění ovzduší jenným prachem věnována velká pozornost. ... [REKLAMA] Konference Bezpečná infrastruktura 2013 ...

Rakovina řadí Přerovem a to tu ještě není spalovna ...
www.prerovskenoviny.eu/...rakovina-radi-prerovem-a-to-tu-jeste-neni-s...
12. 10. 2013 - "Zákon a evropská směrnice o ovzduší povolují překročit denní limit pro znečištění prachem ... limit už 7 října," uvedl lékař Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví. ... reagovat.Jana Vašutová2013-10-21 22:47:58.

Bohužel není moc možností jak ...

- opravit případné nesmysly
- komentovat uváděná „fakta“
- se bránit

Protože pokud už se přijde někdo („novinář“) zeptat (natočit si Vás), tak si chce potvrdit svůj, již vytvořený názor, případně Vaše vyjádření dá někomu (nejlépe nezávislému – rozumějme NGO) volně komentovat Nebo se ten natočený materiál nakonec dá i podle potřeby „stříhnout“

Naprosto ilustrativním případem je situace v moravskoslezském kraji, kde:

- **nebyla** veřejnost do problémů a projektů zasvěcena od samého počátku = nevznikla důvěra mezi institucemi a veřejností. Omezené nebo opožděné informování veřejnosti neznamena komunikaci. To vše vedlo ve svých důsledcích ke ztrátě důvěryhodnosti institucí ... a obnova jednou ztracené důvěry je téměř nemožná;
- se již dlouho **neargumentuje ale soupeří**, a to i (bohužel) na úrovni realizace odborných projektů;
- se nyní již **prolínají** populismus, odborné nepochopení, neinformovanost, privátní zájmy se strachem, obavami a pobouřením

a to i přes dostatečné množství podkladů, již realizovaných studií a výzkumů Ale to už veřejnost slyšet prostě NECHCE.

Přítom informací k medializaci je DOST

- Zprávy, tabelární a grafické ročenky ČHMÚ
- On-line presentovaná režimová data
- Zprávy MZSO
- Hodnocení rizik z venkovního ovzduší
- Výstupy z grantů a výzkumných projektů (včetně mezinárodních)
- Zpracovaná sofistikovaná odborná stanoviska pro MZ i pro veřejnost

(NE)Výhodou by mohly být (JSOU) dlouholeté zkušenosti s danou problematikou.

komunikace rizika... ?

Programy zlepšování kvality ovzduší

EIA, včetně veřejných projednávání

Medializace, média, tiskové konference

Odborná fóra (například Ovzduší 2013)

Legislativní úpravy, vyhlášky, nařízení

NGO, blogy, „EKO“ aktivity.....

Nezapomeňme ani na to, jaký je vlastně význam výrazu PR (Public relations) což lze přeložit jako:

„práce (styk) s veřejností“ nebo taky „sympatie veřejnosti“.

Komunikace rizika je

- proces **přenosu** informace s cílem tuto informaci sdílet, který může mít podobu psanou, verbální i nonverbální;
- v užším slova smyslu jakákoliv **výměna informací o věcech týkajících se zdraví a životního prostředí mezi zainteresovanými stranami** (individua, sociální skupiny, podnikatelské subjekty, různé úrovně státní správy...);
- **plně interaktivní proces výměny informací a názorů** zahrnující vzájemnou opakovanou výměnu informací o povaze rizika a i dalších informací, které mohou vyjadřovat související zájmy, názory a reakce na informace o riziku a také na jednotlivé kroky přijímané za účelem kontroly těchto rizik.

Je to reciproční proces a nikoli pouze způsob jak účinně prezentovat jenom svoji pravdu.

Komunikace

- Je uměním s ne zcela jistým výsledkem
- By měla začít dřív, než si komunita-partner vytvoří na daný problém názor
- **Aktivní strategie**
- **Dobré načasování**
- Získání důvěry
- **Partnerství**

Co modifikuje přijatelnost rizika

- Dobrovolnost
- Možnost kontroly rizika
- Individuální prospěch
- Původ rizika (přírodní x technologické)
- Známé x neznámé
- Spravedlivá distribuce rizika
- Existence alternativ
- Katastrofický potenciál
- Důvěryhodnost původce
- Ohrožení dětí

Hodnocení rizika lidmi závisí na jejich

- Vzdělání,
- Hodnotovém žebříčku,
- Předchozích zkušenostech,
- Zvycích
- Způsobu myšlení,
- Pohlaví

a dalších faktorech včetně socioekonomických

Efektivní komunikace se může stát základem pro úspěšný a zodpovědný program managementu rizika. Pomocí efektivní komunikace lze dosáhnout:

- Toho, že veřejnost si riziko **uvědomuje** (osvěta) a chová se **odpovídajícím** způsobem.
- Vybudování **důvěry** veřejnosti v opatření přijímané ke kontrole a redukci rizika.
- Porozumění tomu, co je pro veřejnost **přijatelné** riziko.
- Rozšíření správných, přesných a vhodných informací, takže dotčené subjekty mohou volit alternativy, které **splňují jejich vlastní kritéria akceptovatelnosti rizika**.

Z minulého týdne

Boleslav děsí rakovina ze vzduchu

Název: Boleslav děsí rakovina ze vzduchu

Zdroj: **5plus2**

... „vyplývá z nich, že loni v únoru se hodnoty koncentrací benzo(a)pyrenu v částicích pohybovaly až kolem 7 nanogramů na metr krychlový," řekl Xxx Xxxxxxx, z xxxxxxxxxxxxxxxx.

Podle něho tak byly po celou dobu měření překračovány hodnoty doporučené Světovou zdravotnickou organizací.

Hradiště trápí špatný vzduch

Zdroj: **5plus2**

... „Obyvatelé dýchají vzduch, jehož znečištění překračuje doporučení Světové zdravotnické organizace i platné limity," upozornil Miroslav Šuta z Centra pro životní prostředí a zdraví.... „

. Jak ale tvrdí starosta, situace je zkreslená umístěním monitorovacího systému. Nachází se poblíž hlavní křižovatky, tudíž naměřené hodnoty reprezentují především dopravní zdroje znečišťující ovzduší. Vzhledem k tomu, že je křižovatka nejfrekventovanější dopravní komunikací v regionu, je zřejmé, že u ní bude nastávat překračování povolených imisních limitů ..."